

“PHÒNG NGỪA CÚM MÙA Ở NGƯỜI CAO TUỔI VÀ NGƯỜI CÓ BỆNH NỀN MẠN TÍNH: LIỆU CHÚNG TA CÓ THỂ LÀM TỐT HƠN?”

Thảo luận mở:

Phòng ngừa Cúm mùa ở người cao tuổi và người có bệnh nền mạn tính: Liệu chúng ta có thể làm tốt hơn?

PGS. TS. NGUYỄN TRUNG ANH
PGS. TS. VŨ THỊ THANH HUYỀN
PGS. TS. PHẠM QUANG THÁI

Code: MAT-VN-2400352

NỘI DUNG

1. Chia sẻ của các chuyên gia từ góc nhìn Lão Khoa và YHDP về gánh nặng của Cúm mùa trên người cao tuổi
2. Thực trạng tiêm phòng cúm mùa ở người cao tuổi và người có bệnh nền mạn tính ở Việt Nam: tỉ lệ tiêm phòng ở nhóm này còn rất thấp (# 5,5%)
3. Nhận diện các rào cản cho việc tiêm phòng:
 - Nhận thức sai “Cúm chỉ là bệnh vặt”
 - Nhận thức sai “Người cao tuổi, người có bệnh mạn tính thì sức khỏe yếu không nên tiêm phòng”
 - Đầu tư cho phòng bệnh chưa nhiều so với điều trị
 - Cúm chưa nằm trong CT-TCQG
 - Khoảng trống giữa bác sĩ lâm sàng (có BN nhưng không có quyền ra y lệnh tiêm phòng) và bác sĩ YHDP (người tư vấn trực tiếp khi tiêm vắc-xin nhưng trước đó không điều trị, theo dõi BN tại BV)
4. Các giải pháp để cải thiện tỉ lệ tiêm phòng Cúm mùa
 - Từ nhận diện sang đề xuất giải pháp
 - Hai yếu tố quan trọng nhất thúc đẩy người dân tiêm vắc-xin phòng Cúm: (i) tin tức giáo dục trên các kênh truyền thông, (ii) khuyến cáo tiêm vắc-xin từ bác sĩ (LS, YHDP)
 - Để tư vấn, khuyến cáo tốt, bác sĩ (LS, YHDP) cần có kiến thức sâu rộng về bệnh cúm, về vắc-xin và kỹ năng tư vấn tốt
5. Tương tác với các chuyên gia khác và Hỏi - Đáp

1

Chia sẻ của các chuyên gia từ góc nhìn Lão Khoa và YHDP về gánh nặng của Cúm mùa trên người cao tuổi

- Chia sẻ từ góc nhìn Lão khoa**
- Chia sẻ từ góc nhìn chuyên khoa Nhiễm**
- Chia sẻ từ góc nhìn phòng chống dịch**

2

Thực trạng tiêm phòng cúm mùa ở người cao tuổi và người có bệnh nền mạn tính ở Việt Nam

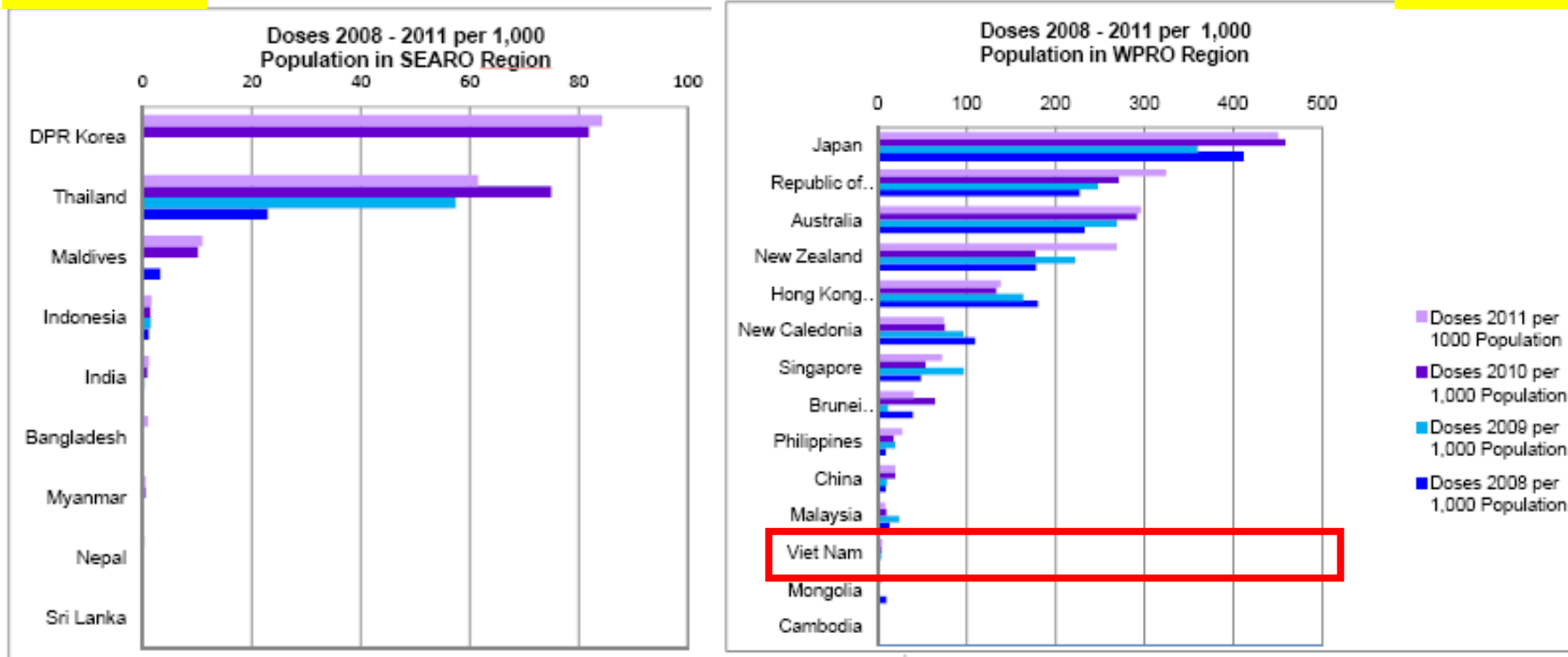

Việt Nam có tỉ lệ tiêm ngừa cúm gần như thấp nhất khu vực

SEARO

Liều vaccine cúm mùa phân bổ trên mỗi 1000 dân

WPRO

Source: IFPMA survey 208-2011

Việt Nam có tỉ lệ tiêm ngừa cúm gần như thấp nhất khu vực

Flu VCR ở người cao tuổi

5.55%

- Không có dữ liệu từ NCKH hay từ cơ quan quản lý y tế
- Dữ liệu từ Market Research 2023:
 - Số liều vắc-xin cúm tiêu thụ năm 2023: **5,14 mil doses**
 - Flu VCR trung bình: **5.2%** (số liều / số dân)
 - **Flu VCR ở người cao tuổi**: 660 k doses / 11.88 millions NCT = **5.55%**

Ý kiến, nhận định từ các bác sĩ trong panel: YHDP, Nhiễm, Lão khoa?

3

Nhận diện các rào cản tiêm phòng Cúm mùa

- Nhận thức sai “Cúm chỉ là bệnh vặt”
- Nhận thức sai “Người cao tuổi, người có bệnh mạn tính thì sức khỏe yếu không nên tiêm phòng”
- Đầu tư cho phòng bệnh chưa nhiều so với điều trị
- Cúm chưa nằm trong CT-TCQG
- Khoảng trống giữa bác sĩ lâm sàng (có BN nhưng không có quyền ra y lệnh tiêm phòng) và bác sĩ YHDP (người tư vấn trực tiếp khi tiêm vắc-xin nhưng trước đó không điều trị, theo dõi BN tại BV)

Các rào cản cho việc tiêm phòng vắc-xin cúm

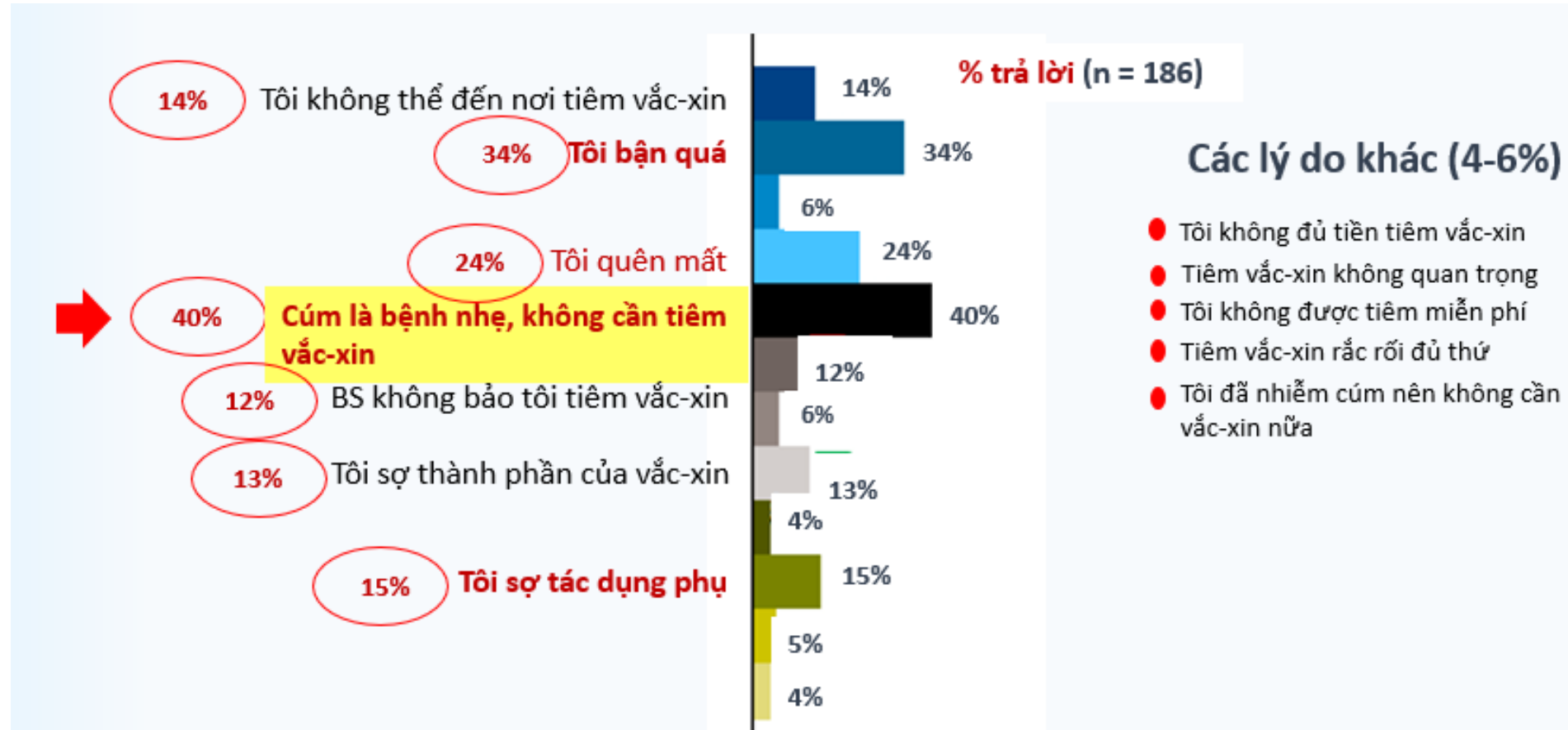
- **Nhận thức sai:** Nhận thức thông thường của người dân về tiêm phòng vắc-xin cúm mùa:
 - “Cúm chả là bệnh gì nặng lắm!”
 - “Tôi chẳng có nguy cơ nhiễm cúm”
 - “Vắc-xin chả có giá trị gì!”
 - “Không có nghiên cứu và kiểm tra đầy đủ cho vắc-xin”
- **Hệ thống chăm sóc sức khỏe:**
 - Ít quan tâm bởi CBYT tuyến cơ sở
 - BS lâm sàng chưa khuyến cáo tiêm phòng cúm cho BN
 - Nếu nhà nước miễn phí vắc-xin thì tốt hơn
- **Hiệu lực của vắc-xin:**
 - Tính hiệu lực của vắc-xin còn thấp
 - Tiêm nhắc lại hàng năm

Lý do chính người dân ít tiêm phòng cúm tại Việt Nam?

Đánh giá từ cộng đồng của GfK 2016 (Growth from Knowledge), N = 600 (18-44t)

Người dân xem cúm không phải là bệnh lý nghiêm trọng, không cần phải tiêm ngừa vắc xin cúm!

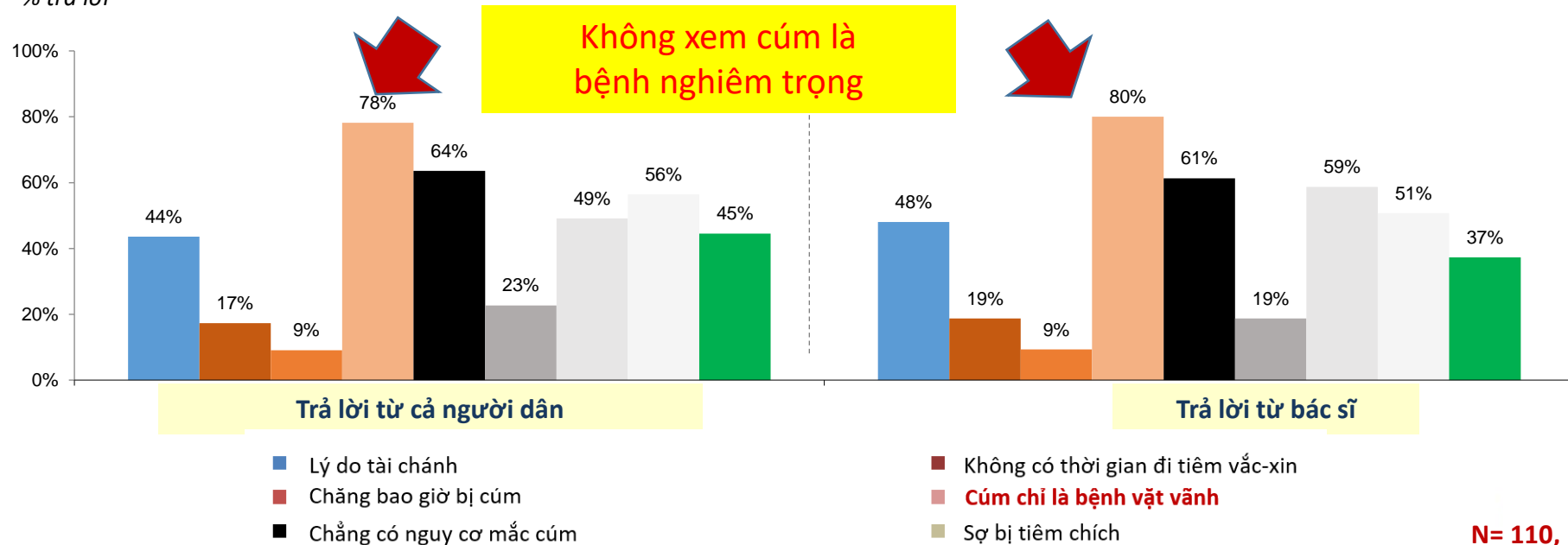
Lý do chính người dân ít tiêm phòng cúm tại Việt Nam?

Đánh giá từ cộng đồng của GfK 2016 (Growth from Knowledge), N = 600 (18-44t)

Người dân (và cả BS) xem cúm chỉ là bệnh vặt!

Rào cản cho việc tiêm vaccine cúm

% trả lời

**N = 110,
(BS đa khoa,
BS Nhi khoa)**

4

Thảo luận về các giải pháp, đề xuất tăng tỉ lệ tiêm phòng cúm ở người cao tuổi và người có bệnh nền mạn tính

- Từ nhận diện sang đề xuất giải pháp
- Hai yếu tố quan trọng nhất thúc đẩy người dân tiêm vắc-xin phòng Cúm: (i) tin tức giáo dục trên các kênh truyền thông, (ii) khuyến cáo tiêm vắc-xin từ bác sĩ (LS, YHDP)
- Để tư vấn, khuyến cáo tốt, bác sĩ (LS, YHDP) cần có kiến thức sâu rộng về bệnh cúm, về vắc-xin và kỹ năng tư vấn tốt

Phá vỡ các rào cản trong việc tiêm phòng vắc-xin cúm

- Tăng nhận thức về bệnh và về vắc-xin
- Nhận thức sai/ huyền thoại: cần đánh giá và xử lý tốt
- Tăng quan tâm về tiêm phòng vắc-xin trong hệ thống y tế
- Tăng cường khuyến cáo về vắc-xin cho các nhóm nguy cơ
- Tăng kỹ năng tư vấn vắc-xin cúm cho BS thực hành tiêm chủng
- Miễn phí vắc-xin nếu có thể

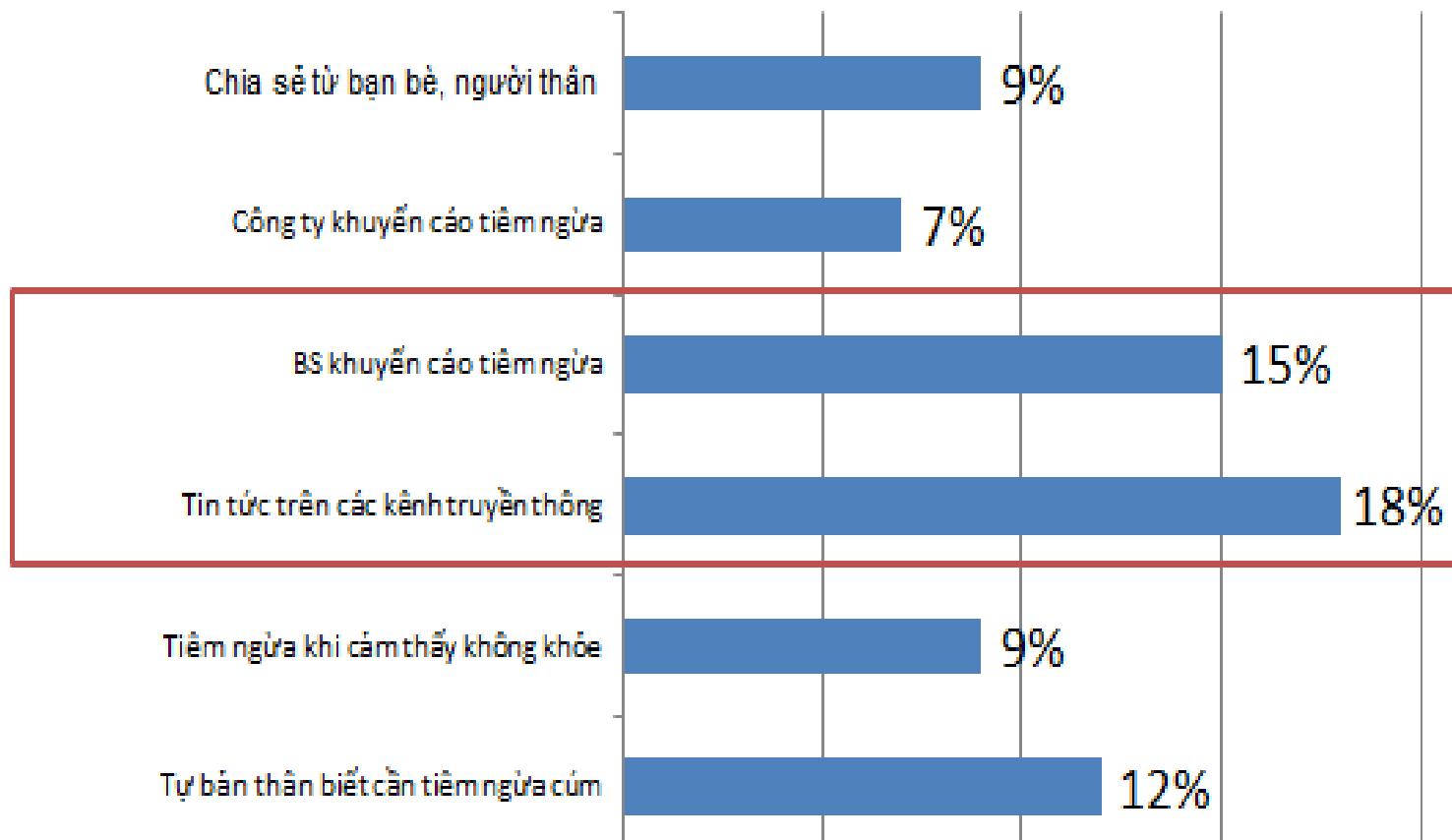
Ý thức cộng đồng về tầm quan trọng của tiêm ngừa cúm

Khuyến cáo tiêm chủng & sự tư vấn, thuyết phục từ NVYT!

Yếu tố nào tác động đến quyết định tiêm ngừa vắc xin cúm ở người dân?

Đánh giá từ cộng đồng của GfK 2016 (Growth from Knowledge), N = 600 (18-44t)

Hai yếu tố quan trọng nhất quyết định đến việc tiêm vắc-xin của người dân:

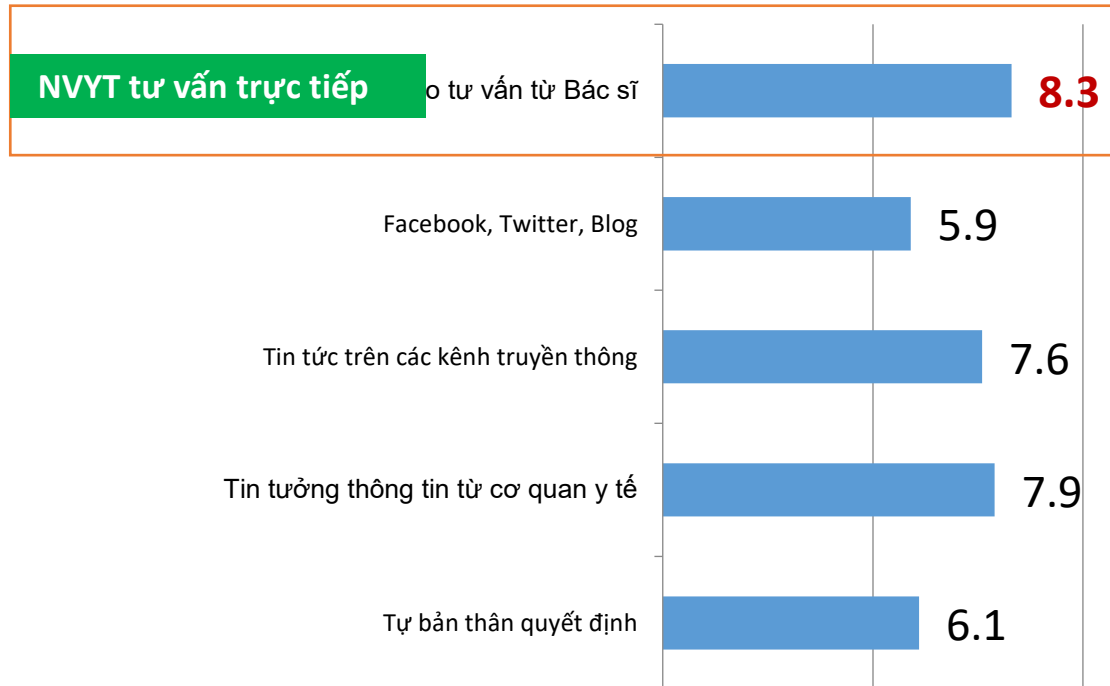
1. Tin tức giáo dục trên các kênh truyền thông
2. Khuyến cáo tiêm chủng của Nhân viên Y Tế.

Người dân tin tưởng vào nguồn thông tin tự vấn nào?

Đánh giá từ cộng đồng của GfK 2016 (Growth from Knowledge), N = 600 (18-44t)

Mức độ tin tưởng các nguồn thông tin về bệnh cúm (thang điểm 1 -10)

Người dân tin tưởng nhất vào **SỰ TƯ VẤN TRỰC TIẾP** của Nhân viên Y tế

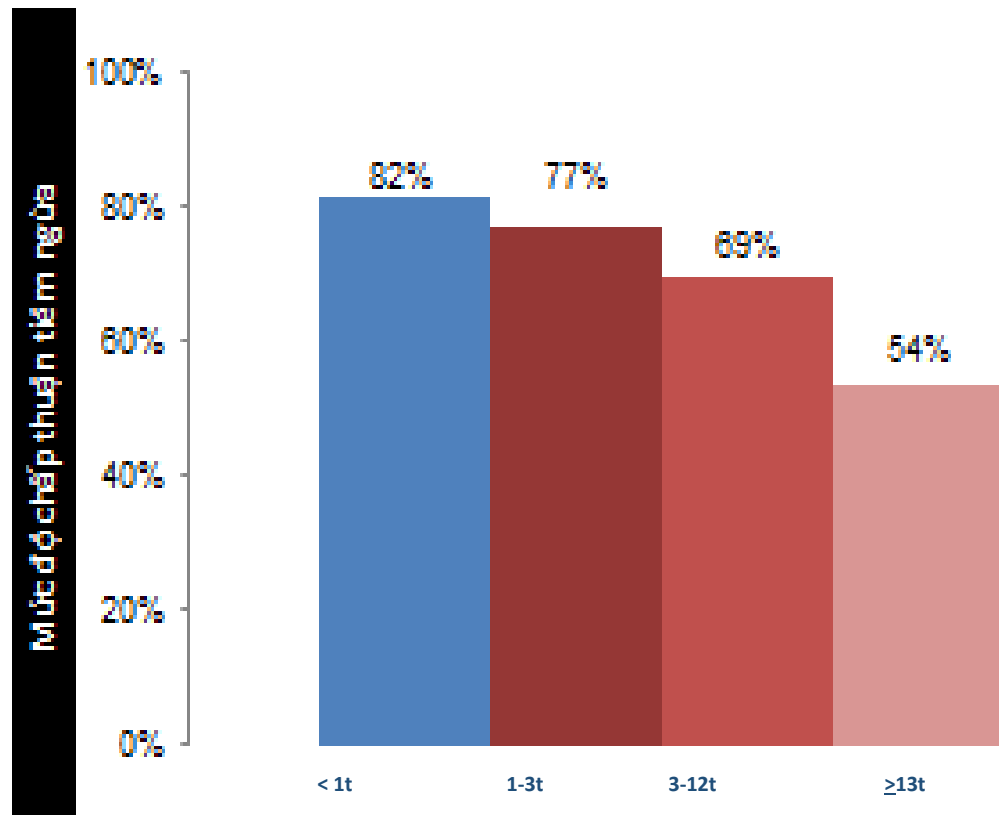
Đánh giá từ cộng đồng của GfK (Growth from Knowledge), N = 600

Hiệu quả từ sự tư vấn trực tiếp của NTYT đến việc tiêm vắc-xin Cúm

Đánh giá từ cộng đồng của GfK 2016 (Growth from Knowledge), N = 600 (18-44t)

Tỷ lệ đồng thuận tiêm ngừa vắc xin cúm

Khi được BS tư vấn, gần 80% phụ huynh đồng ý tiêm ngừa cúm cho trẻ từ 1 – 3 tuổi

1. Ý thức cộng đồng về tầm quan trọng của tiêm ngừa cúm

- Tăng nhận thức về bệnh & phòng ngừa bằng vắc-xin: phá vỡ rào cản trong đó nhận thức Cúm chỉ là bệnh vặt vãnh cần phải được điều chỉnh qua các chương trình truyền thông giáo dục cộng đồng một cách dễ hiểu, gần gũi & thuyết phục.
- Tăng cường khuyến cáo về vắc-xin cho mọi người nhất là nhóm nguy cơ cao

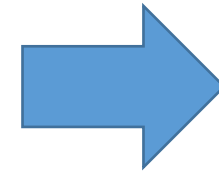
2. Làm sao để tăng kỹ năng tư vấn & thuyết phục từ NVYT?

- Có đủ thông tin, kiến thức y khoa về tiêm phòng vắc-xin cúm trong hệ thống y tế:
 - Nhấn mạnh về gánh nặng bệnh tật về y tế & kinh tế của bệnh cúm
 - Tính an toàn & hiệu quả của vắc-xin cúm đã được chứng minh.
- Tăng nhận thức, hiểu biết về mong đợi của người dân
- Tăng cường kỹ năng tư vấn về tiêm vắc-xin cúm cho BS thực hành.
- Nhận thức chưa đúng về chủng ngừa cúm: cần đánh giá và xử lý tốt.

Khảo sát nhanh...

Mời quý bác sĩ quét QR code này
(hoặc ở bảng in trên bàn) để tham gia khảo sát

Quý bác sĩ có đồng ý việc tiêm phòng Cúm mùa cho người lớn tuổi / người có bệnh lý nền là rất quan trọng và rất cần thiết?

- A. Hoàn toàn đồng ý
- B. Hoàn toàn KHÔNG đồng ý
- C. Đồng ý, nhưng...

(mời quý bác sĩ chia sẻ thêm trong phần thảo luận)

5

Tương tác với các chuyên gia khác và Hỏi - Đáp

Kết luận

- Dù đã có nhiều khuyến cáo và nhiều nỗ lực, tỉ lệ tiêm phòng Cúm mùa ở Việt nam vẫn còn rất thấp (#4-5%) và cần được cải thiện.
- Có nhiều yếu tố tác động đến tỉ lệ tiêm phòng Cúm trong đó rào cản lớn nhất đến từ nhận thức Cúm chỉ là bệnh vặt, không nguy hiểm.
- Các nghiên cứu và khảo sát cho thấy vai trò tư vấn của bác sĩ là rất quan trọng. Được tư vấn tốt, người dân sẽ có thái độ tích cực về tiêm phòng vắc-xin phòng chống Cúm mùa.

**Giải pháp cần thiết: biến nhận thức → hành động
trong cộng đồng & đội ngũ NVYT**

